

TROGIRANI NA EGEJSKOM MORU (1. dio)

© 17/10/2022 by admin

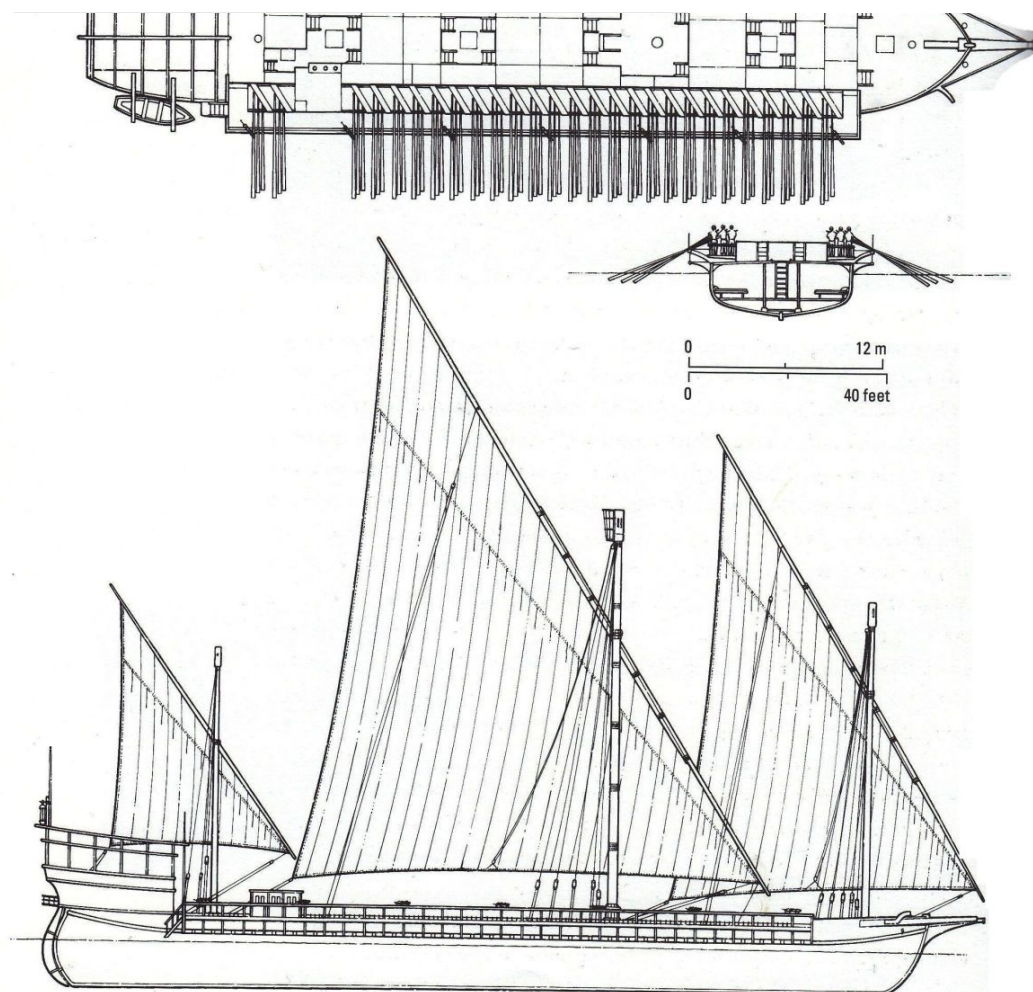
Negdje sredinom 1462. godine osmanskim zapovjedniku Atene pobjegao je jedan albanski rob i sa sobom odnio 100 000 srebrnih aspri. Taj se čovjek sklonio na mletački teritorij, na Peloponezu u grad Koron, a kako se u međuvremenu navodno i preobratio na kršćanstvo Mlečani su ga odbili predati njegovom bivšem gospodaru. Ovo je, zajedno s brojim drugim događajima, postao samo okidač za neizbježan i očekivani rat između Venecije i Osmanskog carstva – jedan od prvih dugotrajnih ratova ovih dviju sila koji će trajati od 1462/3. do 1479. godine. Na kraju rata gotovo da neće biti pobjednika i poraženog – Turci će zauzeti mletački Negropont (na Eubeji u Grčkoj), još neke otoke u Kikladima i tvrđavu Skadar u Albaniji, ali će Venecija na dugo vremena zagospodariti Ciprom. Osim što je gubitak najvažnije luke na Egejskom moru Negroponta 1470. godine ozbiljno uzdrmao Mletačku republiku, taj je događaj utjecao i na dvojicu aktera naše priče – trogirске plemiće Jakova Andreisa i Koriolana Ćipika.

Naime, još i prije nego su Turci zauzeli spomenuti grad, u Dalmaciju je stigla naredba dužda Kristofora Mora kako četiri grada – Zadar, Šibenik, Trogir i Split – moraju primiti četiri galije.

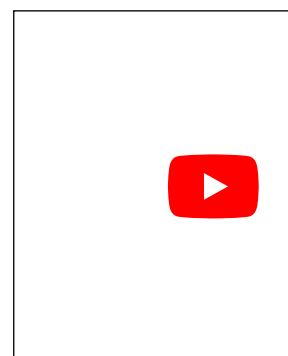
Pij Radensku i osvoji skije

Potraži kod ispod crvenog čepa Radenske od 1,5 L i osvoji Elan skije svaki Radenska

One će s osnovnom opremom i posadom stići iz Arsenala u Veneciji, a ovi gradovi ih moraju što prije opremiti do kraja i poslati u Egejsko more u službu „generalnog kapetana mora“ – kako je glasio naziv zapovjednika mletačke mornarice. Veliki dio novca za opremanje broda dala je država što će u kasnijim vremenima biti rijetkost. Trogirani su izabrali soprakomita (zapovjednika galije) Jakova Andreisa, a novi gradski knez Ludovik Lando negdje krajem travnja 1470. godine pred gradsku ložu postavlja stol na kojem se do svetkovine Našašća sv. Križa vršio popis veslača i strijelaca za trogirsku galiju. Danas nam je sačuvano nekoliko dokumenata o opremanju toga broda koje je objavio Vjeko Omašić. Iz njih doznajemo kako je galija na putu iz Venecije prema Trogiru oštećena, pa je more uništilo veliku količinu biškota za mornare i naoružanja. Trogirski kalafati su je navodno teškom mukom popravili. Trogirani su izabrali 165 veslača iz grada, s Čiova i gotovo svih sela trogirskog distrikta pa čak i dalje. Svi su popisani imenom i „prezimenom“. Stanovnici distrikta koji su izabrani za odlazak na galiju mogli su umjesto sebe ponuditi zamjene koje su tražili po trogirskim selima, ali i selima šibenske komune (Žitnić), po Braču, Cetini, Krajini (Makarsko primorje) itd. To je učinio veliki broj ljudi. Ipak, iz Radošića su poslali sve svoje ljude.

Posebno su zanimljivi opisi veslača, točnije njihovih tjelesnih karakteristika; mala brada, ubod iznad desnog kapka i na desnom obrazu – krupan, brazgotina na desnom obrazu do ustiju – krupan, brada mala, nos velik, ožiljak na desnom oku – srednje dobi, bijeli zubi, tatarsko lice itd. Lica su to one mase „običnih“ ljudi o kojima često ne razmišljamo. Odlazak na galiju se plaćao iako su oko visine plaće, koja je smanjena s 40 na 24 libre, odmah u početku nastali problemi koje je trebao razriješiti „kapetan kulfa“ – zapovjednik mletačke mornarice u Jadranu (Golfo di Venezia). Za jednog od veslača – Matiju Ivanića, sina Ivanovog – sumnja se kako se radi o tada mladom vođi poznate pobune hvarskih pučana iz 1511. godine. Brojnu posadu su uz veslače i 30 strijelaca činili niži časnici, pisar, veslar, drvodjelac, kalafat ali i soprakomitova posluga koju je morao plaćati sam, a koja se sastojala od: trezara, kuhara, sobara i slugu.

Kako pobijediti strah i anksioznost:
Uz pomoć našeg psihoterapeuta
savladaj životne izazove.

Nakon što su svi izabrani, početkom svibnja 1470. godine napravljena je smotra posade tijekom koje je pronađen jedan nesposoban veslač – Ivan, sin Martinov s Čiova kojega je zamijenio Radivoj iz Tučepa! S prvim povoljnim vjetrom u krmu galijske je isplovila negdje tijekom svibnja 1470. godine. Nemamo detaljnijih vijesti kako je prošla Andreisova galijska u borbama na Egejskom moru. Sedam godina nakon ovih događaja, 1477. godine, dok je još uvijek trajao rat, naš Jakov Andreis požalio se mletačkoj vladi kako mu nije isplaćen dug od 1165 dukata koje mu je Venecija ostala dužna kao soprakomitu galijske. Uz to su mu tijekom ovog rata Turci poharali imanja uokolo Trogira – posebno ona u zaleđu. Dužd je naredio trogirskom knezu da mu dug isplati na način da će dio dati državna blagajna, a ostatak po pola gradovi Trogir i Split. U svakom slučaju mletački dužnosnici Jakova Andreisa opisuju kao kreposnog i veoma mudrog čovjeka. Da li je sa svojom galijskom stigao do opsjednutog Negroponta prije 12. srpnja 1470. kada ga je zauzela vojska Mehmeda II Osvajača (el-Fatih)?

Za taj neuspjeh koji je strašno uznemirio Prejasnu republiku sv. Marka, s pravom je okrivljen generalni kapetan mora Nikola Canal čije je stalno oklijevanje dovelo do ovog poraza. Stoga je žurno imenovan novi zapovjednik flote Petar Mocenigo i poslan u Egejsko more. Jakov Andreis je vjerojatno ostao u njegovoj službi. Uskoro će mu se pridružiti i druga trogirski galijska čiji je soprakomit jedan od najvažnijih protagonista hrvatske i dalmatinske povijesti 2. polovice 15. stoljeća. O njemu i njegovim podvizima više u nastavku ove trogirski pomorske priče.

Ivan Alduk

👤 Users Today : 216
👤 Users Yesterday : 540
📅 This Month : 6417
📅 This Year : 126299
👤 Total Users : 609669
📅 Views Today : 708
👤 Total views : 2462915
👤 Who's Online : 4

GORGONIJA.COM

MORSKI KRASTAVAC / TRP – Sur
sjene – 1. dio

Morska banjada u prosincu

34. redoviti Sabor HRS-a

PRAVI „GOSPODAR I RATNIK“

Iskustva i preporuke za smanjenje
ulova morskih ptica

telemach

Darujemo
do **1.200 KN**
ili **159,27 EUR**
POPUSTA
na uređaje

[Odaberi uređaj >](#)

telemach

Darujemo
do **1.500 KN**
ili **199,08 EUR**
POPUSTA
na uređaje

[Odaberi uređaj >](#)

radova u elektroničkim publikacijama.

Posted in [NOVOSTI](#), [POMORSKA BAŠTINA](#)

[< Prevl](#)
Zaštita vrijednog arheološkog lokaliteta Dioklecijanov
ribnjak

[Next >](#)
Pri završetku uspješne sezone provodimo prve EKO
akcije u Primoštenu

IMPRESSUM

GORGONIJA.COM

Nakladnik:

Udruga informatičara Imotski
Šetalište Stjepana Radića 21
21260 Imotski
e-mail: portal@gorgonija.com
Glavni urednik: Luka Kolovrat
luka.kolovrat@st.t-com.hr

SURADNICI

Za Gorgoniju pišu

Cjeloviti sustavi iz aluminija

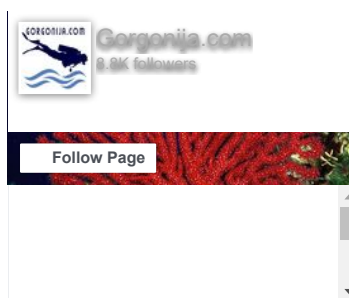
Eko proizvodi, krov u obliku crijepa
drva. Neograničena sloboda dizajn

PREFA Krovista i Fasade

Damir Višić, Boris Bulić, Jenny Barnjak,
Jadran Grančić, Davor Majkić, Matko
Vojković, Tonči Žanko, Damir Brajković,
Ante Tonči Fabris, Lidija Lijić Vulić,
Damir Ljubičić, Vedrana Vidović, Danijel
Frka, Vedran Dorušić, David Počekaj,
Damir Višić, Roko Markovina, Mario
Radaljic, Jelena Glamać, Dubravka
Pajk, Matko Pojatina, Vitomir Maričić,
Vesna Zmaić, Šime Sušić, Sunčana
Žaknić, Ivica Kostelić, Jelena Kurtović
Mrčelić

[pluteum.digital](#)

FACEBOOK

Free Fall

GORGONIJA KAN

Cjeloviti sustavi iz al

Eko proizvodi, krov u
fasada u obliku drva.
sloboda dizajna.

